

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Інститут сучасного мистецтва
Кафедра академічного і естрадного вокалу та звукорежисури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з мовно-педагогічної роботи
пр. Ю. В. Телячий
Ю. В. Телячий
» *Вересень* 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія вокального мистецтва

для здобувачів вищої освіти

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

02 Культура і мистецтво
025 Музичне мистецтво
перший (бакалаврський)
«Сольний спів»
вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Кількість кредитів ECTS 10
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма підсумкового контролю: диф. залік

Викладач: Зосім Ольга Леонідівна, доктор мистецтвознавства, професор

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2021

Розробник: Зосім Ольга Леонідівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту сучасного мистецтва
(підпис) (М. А. Куршак)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від « 2 » вересня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри _____
(підпис) (Федюк Ф. В.)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від « 1 » вересня 2021 р.

Схвалено науково – методичною радою Академії

Протокол від « 7 » вересня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії (В. С. Сущинський)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 7 » вересня 2021 року

1. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Історія вокального мистецтва» належить до переліку вибіркових дисциплін. Вона має ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними і практичними проблемами вокальної музики та дозволяє сформувати навички аналізу найкращих її здобутків. Дисципліна дозволяє здобувачу вищої освіти актуалізувати та удосконалити категоріальний апарат задля формування належного рівня фахової компетенції в царині світової та української вокальної музики, розвиває вміння кваліфіковано відобразити результати власних висновків та спостережень щодо музичних артефактів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вокальне музичне мистецтво в його історичній динаміці.

Для засвоєння дисципліни здобувачі вищої освіти мають знати визначальні тенденції з теорії та історії музики, основ вокального мистецтва.

Міждисциплінарні зв'язки: предмет «Історія вокального мистецтва» базується на знаннях, спільних для таких дисциплін як: філософія, теорія музики, гармонія, аналіз музичних творів, поліфонія, зарубіжне музичне мистецтво українське музичне мистецтво, сольний спів.

2. Мета дисципліни: формування цілісного уявлення про розвиток світового та українського вокального мистецтва в їх історичному розвитку.

3. Завдання (навчальні цілі): згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні: - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - знання і розуміння предметної області та розуміння професії; - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; - формування компетентностей академічної доброчесності; - здатність до саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя.

фахові: - знання й розуміння закономірностей та специфіки розвитку вокального мистецтва; - знання найбільш відомих вокальних творів західноєвропейських та українських композиторів; - вміння аналізувати засоби музичної виразності у вокальних творах західноєвропейських та українських композиторів від архаїчної доби до сучасності; - здатність використовувати отриманий комплекс знань для самовдосконалення власних творчих якостей в процесі професійної діяльності.

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знання: - базові категорії з дисципліни задля формування належного рівня фахової компетентності; - найбільш відомі вокальні твори західноєвропейських та українських композиторів; - основні засоби музичної виразності та музичні форми.

Вміння: - аналізувати засоби музичної виразності у вокальних творах західноєвропейських та українських композиторів; - вміти працювати та обробляти інформацію з різних джерел; - кваліфіковано відображати результати власних досліджень у відповідних формах.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток (%) у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
ЗК 2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	7 %
ЗК 5.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
ЗК 9.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 3.	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного,	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %

		проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання		
СК 4.	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 5.	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	7 %
СК 7.	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 8.	Здатність здійснювати диригентську діяльність.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	7 %
СК 10.	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i>	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %

		інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання		
СК 11.	Здатність оперувати професійною термінологією.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 12.	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 13.	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	7 %
СК 14.	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 16.	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва,	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна	усне та письмове опитування;	6 %

	популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.	робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	диференційований залік	
СК 17.	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %
СК 18.	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	<i>Форми:</i> лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота. <i>Методи:</i> інтегровані методи, методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання	усне та письмове опитування; диференційований залік	6 %

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання. СК 3

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання (назва)																	
	ЗК 2	ЗК 5	ЗК 9	СК 3	СК 4	СК 5	СК 7	СК 8	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14	СК 16	СК 17	СК 18		
РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	+	+			+	+			+	+		+		+	+	+		
РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	+	+			+	+			+	+		+	+	+	+	+		
РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.		+			+	+			+	+		+	+	+		+		

РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	+	+	+		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+
РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	+		+		+	+	+	+		+		+	+	+	+	+
РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських інтерпретацій.	+		+		+	+		+		+		+	+	+	+	+
РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (вокального ансамблю, хору).	+			+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+
РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	+	+		+		+	+		+		+	+	+	+	+	+
РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу.	+		+	+	+		+	+	+		+	+				+
РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	+	+		+	-	+		+	+		+		+		+	+
РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.		+		+	+		+	+		+	+	+		+	+	+

7. Схема формування оцінки (згідно п. 7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.).

- семестрове оцінювання:

1. *Контрольна робота з тем — 15 балів/ 9 балів.*
2. *Самостійне завдання — 15 балів/ 9 балів.*
3. *Індивідуальне завдання — 15 балів/ 9 балів.*
4. *Оцінювання роботи під час семінарських занять — 15 балів/ 9 балів.*
5. *Екзамен — 40 балів / 24 бали.*

- підсумкове оцінювання: екзамен

7.2. Організація оцінювання.

Курс включає лекції, семінарські заняття, самостійну роботу здобувачів, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу курсу.

Контроль за якістю навчання здобувача здійснюється за 100-бальною системою в семестрі. Загальну кількість балів здобувача формують семестрові бали, отримані з усіх тем (бали, отримані за контрольну роботу; бали, отримані за самостійну роботу; бали, отримані за виконання індивідуальних завдань; бали, отримані за роботу на семінарських заняттях, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (екзамен).

Зміст курсу				Екзамен
60 залікових балів (максимум)				40 балів (максимум)
Самостійна робота	Семінарські заняття	Контрольна робота	Виконання індивідуального завдання	
15 (максимум)	15 (максимум)	15 (максимум)	15 (максимум)	

Умовою допуску до підсумкової роботи (екзамену) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 36 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання контрольних робіт та виконання самостійних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

При простому розрахунку отримаємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова робота / екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>36</i>	<i>24</i>	<i>60</i>
Максимум	60	40	100

У випадку відсутності здобувача вищої освіти з поважних причин відпрацювання та перездачі контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу у НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.

Екзамен виставляється за результатами роботи здобувача вищої освіти впродовж усього семестру. Здобувач вищої освіти, який набрав суму залікових балів (90), має право отримати підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання за результатами контролю. Здобувачі вищої освіти, які набрали протягом семестру менше 90 балів обов'язково складають екзамен.

Присутність **всіх здобувачів вищої освіти** на екзамені є обов'язковою.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять.

	Назва тем	Кількість годин			
		Усього	У тому числі		
			л.	сем.	с.р.
1.	Вокальне мистецтво від архаїчної доби до Відродження.	11	2	2	7
2.	Італійське вокальне мистецтво доби бароко.	20	4	4	12
3.	Французьке вокальне мистецтво доби бароко.	20	4	4	12
4.	Вокальне мистецтво доби класицизму.	20	4	4	12
5.	Епоха італійського бельканто першої половини XIX ст.	11	2	2	7
6.	Епоха італійського бельканто другої половини XIX ст.	11	2	2	7
7.	Вокальне мистецтво Франції першої половини XIX ст.	11	2	2	7
8.	Вокальне мистецтво Франції другої половини XIX ст.	11	2	2	7
9.	Німецька вокальна школа XIX ст.	11	2	2	7
10.	Видатні італійській співаки XX ст.	11	2	2	7
11.	Вокальне мистецтво Франції XX ст.	11	2	2	7
12.	Вокальне мистецтво Німеччини XX ст.	11	2	2	7
13.	Етапи розвитку українського музичного театру до початку XIX ст. Вокальна школа М. Глінки та її вплив на українську вокальну школу.	11	2	2	7
14.	Українська вокальна школа другої половини XIX ст. Творчість М. Лисенка та його вплив на розвиток української вокальної школи.	11	2	2	7
15.	Українська вокальна школа першої половини XX ст.	11	2	2	7
16.	Українська вокальна школа другої половини XX ст.	11	2	2	7
17.	Українська вокальна школа початку XXI ст.	10	2	2	6
18.	Естрадне вокальне мистецтво 1920–1930-х рр.	11	2	2	7
19.	Естрадне вокальне мистецтво 1940–1950-х рр.	11	2	2	7
20.	Естрадне вокальне мистецтво 1960-х рр.	11	2	2	7
21.	Естрадне вокальне мистецтво 1970-х рр.	11	2	2	7
22.	Естрадне вокальне мистецтво 1980-х рр.	11	2	2	7
23.	Естрадне вокальне мистецтво 1990-х рр.	11	2	2	7
24.	Естрадне вокальне мистецтво 2000-х рр.	11	2	2	7
25.	Естрадне вокальне мистецтво 2010-х рр.	10	2	2	6
	Разом	300	56	56	188
	Форма контролю	Екзамен			

Загальний обсяг 300 год., в тому числі:
лекції – 56 год.
семінари – 56 год.
самостійна робота – 188 год.

Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Герцман Е. Музыка Древней Греции и Рима. Санкт-Петербург, 1995. 336 с.
2. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва: підручник. Київ: НМАУ, 1997. 320 с.
3. Иванов К. Трубадуры, труверы и миннезингеры. Москва: Алетейя, 2001. 360 с.
4. Історія опери: Західна Європа. XVII–XIX століття: навч. посіб. / І. Л. Іванова, Г. В. Куколь, М. Р. Черкашина. Київ: Заповіт, 1998. 384 с.
5. Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки. К.: Музична Україна, 2014. 592 с.
6. Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года: учебник: в 2-х т. Т. 1. Москва: Музыка, 1983. 696 с.
7. Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года: учебник: в 2-х т. Т. 2. Москва: Музыка, 1982. 670 с.
8. Маркова О. М. Нариси зарубіжної музики 50-90-х років: навч. посіб. Одеса: Друкарський дім, 2010. 128 с.
9. Павлишин С. С. Музыка двадцатого століття: навч. посібник. Львів: Бак, 2005. 232 с.

Додаткові:

1. Даньшина Н. В. Специфіка виконання ренесансної вокальної музики в умовах вітчизняної хорової практики: автореф. дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.03. Київ, 2013. 17 с.
2. Зосім О. Східнослов'янська духовна пісня: сакральний вимір: моногр. Київ: НАКККіМ, 2017. 328 с.
3. Неболюбова Л. Музыкальная культура Германии и Австрии рубежа XIX – XX веков. Київ: Муз. Україна, 1990. 168 с.
4. Фількевич Г. М. Всесвітня історія музики: навч. посібник. Київ: Стилос, 2006. 352 с.
5. Шейко А. О. Хорові твори Гоффредо Петрассі 1930 – початку 1940 років у контексті італійської музики першої половини XX століття: автореф. дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.03. Київ, 2016. 17 с.

Інтернет-ресурси:

- <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
www.nibu.kiev.ua/ – Національна історична бібліотека України
<http://library.nakkkim.edu.ua/> – електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
<http://elib.nplu.org/> – електронна бібліотека «Культура України»
http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека